

El far del Cap Gros de Muleta

Per Cristina Fiol
Fotografies de Toni Muñoz

Gavina, *Larus michahellis*

El far, complint amb la seva funció, ens servirà com a punt de referència per explorar els voltants del Cap Gros de Muleta.

Ens trobam en el port de Sóller, gairebé en el punt mig del recorregut de la Serra de Tramuntana i en el port natural més important de la costa nord.

Un cop arribats a la zona de la platja d'en Repic, i abans de prendre la carretera cap el far, convé pegar una ullada a la sortida del torrent Major i a les platges que trobam a banda i banda del torrent. Com sempre, tardor, hivern i primavera seran les millors èpoques per a l'observació d'aus. Dins el mateix torrent, o no molt enfora, no és rar veure durant l'hivern agró gris (*Ardea purpurea*), agró blanc (*Egretta garzetta*), xivitona (*Actitis hypoleucos*), arner (*Alcedo atthis*), cabot de roca (*Hirundo rupestris*), xàtxero blanc (*Motacilla alba*) i cendrós (*Motacilla cinerea*), i ull de bou (*Phylloscopus collybita*).

Les omnipresents ànneres, algunes ja tan híbrides que és difícil saber on comença el coll blau i on acaba l'ànnera domèstica. Des de fa uns anys s'ha instal·lat amb elles una Oca de Canadà (*Branta canadensis*) fuita d'un hort proper.

En els molls, durant tot l'any, s'hi poden veure corbmarins (*Phalacrocorax aristotelis*) i gavines (*Larus michahellis*), les gavines roges (*Larus audouinii*) també fan acte de presència alguns dies sobretot durant l'hivern i la primavera.

Ja hem enfilat la carretera del far, no sense guaitar de tant en tant a les roques per si veim algun limícola despistat, o a l'horitzó per si ja s'albira algun virot.

Una vegada arribats al far, si anam en cotxe, millor deixar-lo en el petit aparcament que hi ha just abans, així que convé anar-hi prest per trobar lloc. Des del far o des de l'explanada dedicarem una estona a escanejar l'horitzó, les penyes pro-

peres i la vegetació. Principalment de març a maig i dins la tardor es pot veure el pas de virot gros (*Calonectris diomedea*) i virot petit (*Puffinus mauritanicus*), fins i tot formant balces no massa enfora de la bocana del port. Corbmarins fent viatges a les colònies properes, moltes gavines, un o dos xoriguers (*Falco tinnunculus*) i fins i tot algun falcó peregrí (*Falco peregrinus*). També els dofins mulars (*Tursiops truncatus*) poden guaitar a la superfície de l'aigua.

A les penyes ens compareixerà la pàssera (*Monticola solitarius*), dues o tres parelles es reparteixen els penyasegats que trobam a banda i banda del far. Així com falzies (*Apus apus*), entre les quals alguna pàl·lida (*Apus pallidus*).

En els pins del refugi de Muleta i de l'explanada són habituals els gorrions (*Passer domesticus*), gafarrons (*Serinus serinus*), verderols (*Carduelis chloris*), cadernerres (*Carduelis carduelis*), trencapinyons (*Loxia curvirostra*), algun ferrerico (*Parus major*), tudons (*Columba palumbus*) i tórtora turca (*Streptopelia decaocto*). A la vegetació baixa hi hem de cercar el vitrac (*Saxicola torquatus*), el menjamosques (*Muscicapa striata*), el busqueret capnegre (*Sylvia melanocephala*) o el busqueret de capell (*Sylvia atricapilla*). Tant si ens aficam pel camí de terra que baixa la pendent com si elegim el senyalitzat cap a Deià podrem cercar també busqueret coallarg (*Sylvia balearica*), molt escàs i gairebé només detectable pel seu reclam o cant. També una mèrlera (*Turdus merula*) ens pot donar un esglai tot sortint dels petits pins que van creixent a la zona.

Anant amb molt de compte per no caure podem provar de guaitar més a prop dels penya-segats tot seguint algun dels tiranys o camins de

Agró blanc, *Egretta garzetta*

cabra que surten des del camí principal.

Els dies calorosos o de vent pot semblar que la zona és deserta però amb un poc de paciència aniran compareixent ocellets aquí i allà.

A finals d'estiu i principis de tardor no és estrany veure per la zona algun falcó marí (*Falco eleonora*). El port resulta ser una porta d'entrada, zona de pas o descans pels ocells migrants que trien la ruta de la costa nord per travessar Mallorca. A vegades grups d'oronelles (*Hirundo rustica*), cabots (*Delichon urbica*) i titines (*Anthus* sp) entren per la bocana i els falcons marins fan guàrdia per si en poden aglapir cap.

No hem de deixar de pegar un cop d'ull cap el Puig de Bàltx o cap a la vall de Sóller per si apareix una parella de corbs (*Corvus corax*), àguila calçada (*Aquila pennata*) o fins i tot algun voltor negre (*Aegyptius monachus*).

A l'hivern, com a la resta de Mallorca, apareixen els ropits (*Eritacus rubecula*) i els tords (*Turdus philomelos*). Especialment a finals d'hivern es formen dormidors d'estornells (*Sturnus vulgaris*) en els pinars prop de la urbanització. I podem veure algun soteler (*Morus bassanus*) pescant lluny de la costa.

I no només l'observació d'aus ha de ser l'excusa per visitar aquest racó, les vistes de la costa, del port i de les muntanyes que enrevolten la vall bé valen la pena. Al Cap Gros de Muleta trobam també un dels boscos de savines més ben conservats, sobretot a les zones interiors ja que la part de la costa encara es recupera del gran incendi que va patir fa anys. També les nombroses eufòrbies i romanins atreuen gran varietat d'insectes que completaran la nostra visita a aquest lloc. •

Corb, *Corvus corax*

Cadenera, *Carduelis carduelis*

Sabies què ...

Per **Maite Serra-Franco**

Voltors lleonats (*Gyps fulvus*)

Els voltors no s'emmalalteixen en menjar carn podrida

Segons un estudi publicat a la revista *Nature Communications*, els voltors van desenvolupar un intestí capaç de matar als bacteris que viuen en el cos d'un animal en descomposició.

Per alimentar-se de la seva presa, aquests animals carronyers insereixen el seu bec en els orificis naturals de l'animal, en particular en l'anus. Això els exposa a més a una altra sèrie de bacteris perillosos (a més dels que estan a la carn podrida): aquells que estan a la matèria fecal de l'animal mort, com la clostridia o les fusobacteris, que són tòxics per a la majoria dels vertebrats.

Els investigadors van analitzar els microbis que creixen en els intestins i en el rostre de dues espècies de voltors. Van descobrir que, d'alguna manera, els voltors tenen un microbioma oposat al dels éssers humans. Mentre que els humans tenen una major biodiversitat de microbis a

l'estómac i la boca, que la pell, els voltors tenen molt més bacteris a la cara, i un intestí extremadament net. Específicament, van trobar 528 tipus de bacteris a la cara i només 76 en l'intestí dels voltors. Això vol dir que durant el procés digestiu, els voltors maten la majoria de microbis que consumeixen. Els que sobreviuen dins de l'intestí, són els que causen més problemes per a l'ésser humà.

Els autors opinen que la gent en general no reconeix l'enorme servei a l'ecosistema que ofereixen els voltors per als éssers humans. Són com un sistema sanitari mòbil i gratuït. Consumeixen i es desfan de milions de quilos de carn podrida que podrien ser una amenaça per a la salut pública.¹

El gran intent d'extermi dels gorriçons

En 1958, en el marc del projecte denominat "Gran Salt Endavant", que pretenia que Xina, una societat feudal es transformés en una potèn-

cia agrícola i industrial, el líder comunista Mao Tsé Tung o Mao Zedong (1893-1976) va considerar, que hi havia quatre plagues que havien de ser aniquilades: Les rates, els mosquits, les mosques i els gorriçons comuns (*Passer domesticus*). Concretament sobre el gorrió, es calculava que cadascun es menjava 4.5 kg de la collita d'arròs a l'any, la qual cosa suposaria que per cada milió de gorriçons morts hi hauria aliment per 60 mil persones. Fundat en aquesta conjectura, el President Mao li va declarar la guerra a aquests ocellets. D'aquesta manera, el poble xinès tindria una extraordinària collita d'arròs, sense disputar-se el gra amb les aus. En un sol dia, a Xangai es va aconseguir exterminar 194 mil individus. En un any, la població de gorriçons a Xina va sofrir un greu declivi. Milions de gorriçons van morir i aquesta petita au, que sol viure prop de nuclis de població humana, va desaparèixer en moltes zones rurals. Però a causa de l'escassetat d'aus, els insectes es van multiplicar de forma descontrolada, i van arrasar els camps de cultiu d'una forma